

Κωνσταντίνου Ἀρπάσι, καὶ ἓνα στασίδι μένει ἄδ(ει)ον, διὰ ἄλλην¹⁷ / φορὰν νὰ ἀραδιασθῇ, αὐτό ἀποφασίσσαμεν ὅλοι κοινῶς, καί θελη¹⁸/ματικῶς μας, καὶ ὅποιος ἤθελεν ἐναντιωθῇ ἀπὸ ἡμᾶς (εἰ)ς αὐτὰ ὅπου¹⁹ / ἀποφασίσσαμεν, καὶ ἤθελεν ἐπιχ(ει)ρισθῇ κρίσαις, νὰ ἔχη νὰ²⁰ / γγλωμπίζεται φιορήνια ἑκατὸν (εἰ)κοσι, ἀπὸ τὰ ὅποια, τὰ μισὰ²¹ / νὰ δύνωνται τῆς ὑψιλωτάτης καμάρας, καί τὰ μισὰ τῆς ἐκκλησίας²² / μας, ὅθεν ἔγινεν τό παρόν, καὶ ἔστω (εἰ)ς ἔνδ(ει)ξιν.

²³⁻³² / Ἰωάννης τζηγγ(ού) νῦν προεστῶς τρω, θωμᾶς βελλεράς τρ, Ἰωάννης Μαβροδῆ τρ [χ.γρ], Μανόλης Κωνσταντίν(ου) τρ, πετρίκος πετρὸ τρ [χ. Γ. Δημητρίου], γεοργίς βελαράς [μον.], Μανικάτης σαφράν(ος) τρ, κονστα-ντηνους νεδελκ(ου), ΚωσταΔ(ημος)* Πω(π), γεοργί(ος) δημητρί(ου) τρ, πασχάλης· στοῖου, ε(ου) Δουμητρού Δουτ(κα)**, ε(ου) Δου(μη)τρού Κουζ<μ>(ας)***, Κωστα(Δημος) ΠρεΔα [χ. Κ. Πωπ(;)]****.

[* Κωσταντήνος, ** εγὼ Ντουμήτρου Ντούτκα, *** εγὼ Ντουμήτρου Κούσματος, **** Κωσταντήνος Πρέντα, με ανάμικτα ἐλληνικά καὶ κυριλλικά στοιχεῖα].

181

1770/XII/4

978/φφ 83v-84r

χ. Παλαιολόγη Δημητρίου

Πρακτικό. Αντιπροσώπευση. Συναλλακτικά ἤδη. Ουσιώδης ἔλλειψη. Ευθύνη αντιπροσώπου. Δικαστικός συμβιβασμός.

// 1770 τῇ 4 δεκεμβρίου

² / Ἐπαρησιάσθαι ὁ κύρ Μάρκ(ος) Κοσοτάν ἀρμέν(ος) κατέμπροσθεν ἡμῶν³ / μέ τὸν κύρ Ἀναστάση Λαγόν διὰ 4 σακ(ει)ά κερὶ τὰ ὅπια τὰ⁴ / (εἰ)χεν στ(εἰ)λη τοῦ ἄνωθεν κύρ Μάρκου ὁ ἄρχον μεδελνιτζάρης κύρ⁵ / Χατζῆ Στάν(ος), ἀπὸ Κραγιόβαν (εἰ)ς Λαζαρέτον Μεχαδίας (εἰ)ς τοὺς 1768⁶ / τὸ ὅπion τὸ ἐπούλισεν ὁ ἄνωθεν κύρ Μαρκούτζης, τοῦ κύρ Για:⁷ / νάκη Τζήγγου, ὁ ὅπί(ος) στέλνωντας τὸν ἄνθρωπὸν τοῦ Ἀναστάσην⁸ / Λαγόν, (εἰ)ς Μεχαδίαν διὰ νὰ περιλάβῃ καὶ ἄλλα κερὶ, νὰ πε:⁹ / ριλάβῃ καὶ τὰ ἄνωθεν 4 σακ(ει)ά, ὁ ὅπί(ος) τό ἐπερίλαβεν¹⁰ / μαζὶ καὶ μετὰ ἄλλα, τὰ ἄνωθεν 4 σακ(ει)ά κατὰ τό λέγ(ει)ν¹¹ / τοῦ κύρ Χατζῆ Στάνου (εἰ)ταν ὁκάδες 504 (εἰ)ς δέ τὸν λογαριασμόν¹² / ὅπου δ(εἰ)δῇ ὁ Λαγός παραστέν(ει) μόνον ὁκάδες 437 ὅθεν¹³ / λοιπὸν ὁ(κα)δ(ες) 67, τὸν ὅπion Λαγόν ἐρωτόνταστον, ἐάν τό ἐζύγιασεν¹⁴ / ὅταν τό ἐπερίλαβεν, ἢ (εἰ)ταν χαλασμένα τὰ σακ(ει)ά, ἢ (εἰ)ταν¹⁵ / κλεμένον ἀπὸ τὴν στράταν, ἢ ἢ βούλες χαλασμένες, (εἰ)ς ὅλλα¹⁶ / αὐτὰ ἀποκρήνεται, ὅτι τὰ ἔλαβεν τὰ

4 σακ(ει)ά βουλομένα¹⁷ / καὶ ἀχάλαστα, τόσον ὅμως ὅτι δὲν τὰ ἐζύγιασεν, πρὶν νατὰ βαρέ[ση]¹⁸ / ἀλλὰ χαλνόντας τέσ βούλες καὶ βαρώνταστο, καὶ ὡς λέγ(ει) / βλέπων:¹⁹ / τας τό πῶς δὲν εὐγέν(ει), ἔκραξεν ἄν(θρωπ)ον καὶ τὰ ἐζύγιασεν ἥστερ[ον].²⁰ / ἔπρεπεν ὅμως πρὶν νατό χαλάση νατό ζυγιάση καὶ ὅσσον ἔλοιπεν²¹ / (εἶ)ταν ζημία τοῦ οἴκοκυρί(ου) [:του ἐνάγοντος πωλητή], ἐπ(ει)δὴ καὶ (εἶ)ναι πολλαῖς ἀμφιβολίαις²² / (εἰ)ς τό μέσον, ἤγουν ἐξαπροσεξίαςτου νά ἐκλεύδῃ. καὶ διὰ τό βε:²³ / βαιότερον, μέτό νά ἔτυχεν ὁ ἄρχον μεδελνιτζάρης παρόν τόν²⁴ / ἐκράξαμεν, καί τόν ἐρωτήσαμεν διὰ τὴν αὐτὴν σουῖμαν, καὶ μᾶς²⁵ / ἀπεκρίδῃ ὅτι καμία ἀμφιβολία ἀπὸ τὴν εὐγεν(εἰ)αν του (εἰ)ς τό²⁶ / ζύγισμα δὲν (εἶ)ταν, ὅθεν κατὰ τό δίκαιον ἔπρεπε νά ἀπο:²⁷ / γεμησθῇ ἡ ζημία τοῦ κύρ Μάρκου. διὰ δέ τό χριστιανικόν²⁸ / παρακαλῶντας τους ἡ κρίσις, τό ἔστερξαν τόσον ὁ ἄρχον μεδελνι:²⁹ / τζάρης ὅσσον καὶ ὁ κύρ Μάρκ(ος) / διὰ νὰμὴν τρέξῃ ὥρκ(ος) / νά γένη³⁰ / ἡ ζημία (εἰ)ς 3 μερτικά. ἔλοιψαν ὡς ἄνωθεν ὁ(κά)δ(ες) 64, ξεπεύτωμεν³¹ / ὅμως διὰ διαφοράν τοῦ κανταρίου ὡς καθῶς ἐξέπεσαν καὶ τὰ ἄλλα 3 %, ³² / λοιπὸν ἀκόμι ὁκάδες 52 πρ(ός) οὖν(γγρικά) F 2" κάμουν F 104 ἀπὸ τὰ³³ / {ὁ} // ὅπια νά ἔχῃ νά πέρνῃ ὁ κύρ Μάρκ(ος) 1 / 3 ἀπὸ τόν ἄρχοντα² / μεδελνιτζιάρην καὶ ἀπὸ τὸν Λαγόν τό δεύτερον καὶ ἡ τιμιότηςτου³ / νά ζημιόνη τό τρ(εἰ)τον, καὶ ἔμ(ει)ναν στερκτοί καὶ {ἔ}ἔστω (εἰ)ς ἔνδ(ει)ξιν⁴⁻⁷ / θωμᾶς βελλερᾶς ἐπίτροπος τοῦ προεστοῦ, Παλαιολόγης Δημητρί(ου) πρῶ, Μανηκάτης σαφράν(ος) πρ, Κόνσταντήνος· Αρπασίς. πρ.

στ. 7 «...τόν ἄνθρωπόν του...»: δηλ. ἐμπιστο ἄνθρωπο, αντιπρόσωπο¹, πιθανόν φατούρο με λογάριαση.

στ. 17-22 Στοιχειοθετεῖται πταίσμα του αντιπροσώπου κατὰ τὴν παραλαβὴ τοῦ εμπορεύματος, ὁ οποίος φέρει καὶ τὴν ευθύνη. Εξ αὐτοῦ συνάγεται ὅτι ἦταν φατούρος με λογάριαση, διότι θα ἀποκόμιζε μικρότερο ποσοστό κέρδους.

στ. 23-26 Κατάδεση τοῦ προμηθευτῆ τοῦ πωλητῆ, βογιάρου αξιωματούχου τῆς Βλαχίας, γιὰ τὸ βάρος τοῦ εμπορεύματος.

στ. 26-27 «κατὰ τό δίκαιον...διὰ δέ τό χριστιανικόν...»: στο δίκαιο, βάσει τοῦ οἰοῦ τοῦ δὲ ἔπρεπε νὰ ἀποζημιωθεῖ ὁ ἐνάγων γιὰ τὴν οὐσιώδη ἐλλειψη, ἀντιπαρατίθεται ἡ ἐπιείκεια, ὡς βάση τοῦ δικανικοῦ συλλογισμοῦ.

στ. 28-3[φ 84r] Με πρωτοβουλία τοῦ Κριτηρίου ἐπιτυγχάνεται δικαστικός συμβιβασμός μετὰξὺ τοῦ ἀρχικοῦ προμηθευτῆ, τοῦ ἐνάγοντος πωλητῆ καὶ τοῦ ἐναγομένου –ἀντιπροσώπου τοῦ ἀγοραστή. Ἡ ζημία ἐπιμερίζεται ἐξ ἴσου στους τρεῖς, διότι κατὰ τὰ συναλλακτικὰ ἤδη τὸ ἐμπόρευμα ἔπρεπε νὰ ζυγιστεῖ κατὰ τὴν παράδοση καὶ παραλαβὴ ἐνώπιον μαρτύρων. Επομένως ὅλοι ευθύνονται ἐξ ἴσου γιὰ ἀμέλεια, βάσει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

1. Γιὰ τὴν ἀντιπροσώπευση καὶ πληρεξουσιότητα βλ. ΕΚΣ, σσ. 185-186.

